

Oslo 27.04.11

Kunnskapsdepartementet
att. ekspedisjonssjef Jan S. Levy
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Høring – nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring

Det vises til Departementet høringsbrev datert den 26. januar 2011. Nettverk for private høyskoler (NPH) takker for anledningen til å følge arbeidet med et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR) i prosjektets referansegruppe og for slik å kunne komme med innspill underveis i prosessen.

Selv om det kan ligge betydelige reformbehov bak prosessene frem til etableringen av de europeiske kvalifikasjonsrammeverk, har det norske prosjektet tatt sikte på kun å beskrive dagens norske utdanningssystem. Etableringen av NKR forutsetter i seg selv ingen nasjonale utdanningsreformer. NPH understreker viktigheten av dette.

NPH ser likevel ikke bort fra at prosjektet – når det norske utdanningssystem skal henvises til et europeisk kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring – avdekker enkelte nasjonale reformbehov. Men i så fall bør NKR utnyttes som et “utviklingsverktøy” i en senere utdanningspolitisk prosess. Eventuelle reformbehov må ikke presses inn i denne omgang, for eksempel som følge av denne høringsrunden.

1. Generelle merknader

Det er viktig at alle land håndterer befolkningens kvalifikasjoner på en god måte, både nasjonalt og transnasjonalt. NKR må bidra til å gi norske kvalifikasjoner et godt omdømme internasjonalt og fremme god mobilitet.

NKR basert på utdanningsnivåer med dokumentert læringsutbytte, er et nytt verktøy for å måle kvalifikasjoner. Men NKR må ikke erstatte andre veletablerte målemetoder. Kvalifikasjoner har lenge blitt målt i form av benyttet studietid, registrert arbeidsinnsats, oppnådde vitnemål etc. For NPH er det viktig å understreke at NKR ikke skal eller kan erstatte etablerte godkjenningsformer, men NKR imøteses som et nyttig, supplerende verktøy i det nasjonale og institusjonelle arbeid med ekvivalering, opptak og innpassing av kompetanse. NPH har håp om at NKR vil forenkle overgangsmulighetene mellom ulike deler av det norske utdanningssystemet. Hovedveier, men også blindveier kan tydeliggjøres. NPH mener også NKR vil forutsette og motivere et tettere samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner og arbeidsliv når fremtidige krav til læringsutbytte skal formuleres. Dette kan gi økt utdanningskvalitet.

2. NKR-dokumentet

Det norske rammeverket er basert på to "meta-rammeverk" – det europeiske kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (EQF-LLL) og Bologna prosessens kvalifikasjonsrammeverk for høyere utdanning. Bologna prosessens kvalifikasjonsrammeverk er allerede etablert som de tre øverste nivåene av NKR. Det bør fremgå tydeligere i NKR-dokumentet at "Bologna prosessens rammeverk" nå også er "kvalifikasjonsrammeverket for det Europeiske høyere utdanningsområdet (EHEA)". Det vises her til NKR-kap.1,2 og 4. NPH mener en slik utvidelse av perspektivet legitimerer den norske beslutningen ytterligere.

Det norske kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring foreslås forkortet til (bare) NKR. Av hensyn til overføringsverdien til det europeiske kvalifikasjonsrammeverket (EQF-LLL) mener NPH at det kan vurderes (igjen) om den norske forkortelsen bør bli NKR-LLL (NQF-LLL).

NKR-dokumentets kap.2 og 4 rommer flere sammenfallende informasjoner om de nevnte forhold. Disse kapitlene i NKR-dokumentet kan med fordel bearbejdes, eventuelt slå sammen til ett kapittel.

NKR-dokumentet bør nevne den igangsatte europeiske evalueringen av det som med gode grunner kan kalles "det tredje meta-rammeverk" – de europeiske profesjonsdirektivene (EU-direktiv 2005/36). Første runde i denne evalueringen tenkes gjennomført i 2012. Denne evalueringen kan få betydning for et videre europeisk arbeid med EQF-LLL.

3. Antall nivåer og prinsipper for innplassering (punkt 3)

EQF-LLL har i utgangspunktet åtte nivåer. NPH mener sju nivåer i NKR kan skape forvirring. Norge og Island (!) bør neppe være eneste land i Europa med sju nivåer i sine kvalifikasjonsrammeverk. NPH reiser et spørsmål om det (fortsatt) kan gjennomføres grep på lavere nivåer som øker antallet nivåer i NKR til åtte.

4. Grunnkompetanse

NPH støtter ikke forslaget om å ha et eget nivå for grunnkompetanse i NKR. NPH mener det ikke finnes til et tilstrekkelig "tilhørende lovverk" som definerer nivået. Se for øvrig den generelle kommentaren om prinsippbruken for progresjon i NKR nedenfor.

5. Læringsutbyttebeskrivelser og nivåbeskrivelser

NPH støtter forslaget om at generell studiekompetanse forutsetter kommunikasjonsdyktighet på to obligatoriske fremmedspråk.

6. Progresjon og sammenheng mellom nivåbeskrivelsene (punkt 6)

NPH mener det er krevende at NKR benytter ulike progresjonsprinsipper innenfor ett og samme kvalifikasjonsrammeverk. NKR legger ulike prinsipper til grunn for en såkalte "naturlig progresjon" fra nivå til nivå. De såkalte ISCED-nivåene gjennomfører prinsippet om at utdanninger som ikke fullføres på sitt nivå, registreres på nivået under. Men dette prinsippet er ikke overført til NKR.

7. Fullført og bestått videregående opplæring – ett eller to sett av læringsutbyttebeskrivelser

NPH mener det ikke bør være identiske læringsutbyttebeskrivelser for generell studiekompetanse og for fag- og yrkesopplæring. Likeverdighet, ikke likhet på samme nivå er det sentrale. En tilsiktet likhet vil enten øke frafallsprosenten i fag- og yrkesopplæringen eller svekke tilstrekkelig inntakskvalitet til høyere utdanning.

8. Fagskolenivået

Fagskolenivået har vist seg å være et viktig nivå både med tanke på rekruttering til høyere utdanning og økt gjennomstrømming i høyere utdanning. Men mulighetene for at dette nivået kan være en "blindvei" med tanke på progresjon over til neste utdanningsnivå bør tydeliggjøres i NKR-dokumentet (s.17).

Med vennlig hilsen for
NETTVERK FOR PRIVATE HØYSKOLER

Vidar L. Haanes
leder

Arne J. Eriksen
sekretær